

BÂKİRELERLE EVLENİN!*

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayrî halkihî muhammedin ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân; fe inne efdale'l-kitâbi kitâbu'llah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

عَلَيْكُمْ بِالْأَبْكَارِ، فَإِنَّهُنَّ أَعْدَبُ أَفْوَاهًا، وَأَنْتَقُ
أَرْحَامًا، وَأَرْضَى بِالْيَسِيرِ

(طس. والضياء عن جابر)

RE. 317/9 (*Aleyküm bi'l-ebkâr, feinne hünne a'zebü efvâhen, ve enteku erhâmen, ve erdâ bi'l-yesîr*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Aziz ve muhterem müslümanlar!

Üstâzımız Gümüşhanevî Ahmed Ziyâeddin Hazretleri'nin ce m eylemiş olduğu *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli kitaptan, ayın babından hadis-i şerifleri okumağa devam edeceğiz.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Hadis-i şeriflerin izahına geçmeden önce evvelen ve hâssaten Efendimiz, başımızın tâcı Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin mübarek ruhu için, sonra diğer enbiyâ ve murselînin ve cümlesinin âlinin, ashâbının, etbâının ruhları için, hâssaten peygamberimiz SAS Efendimiz'in ashâbının ve etbâının ruhları için;

Ashâb-ı kirâmdan hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar güzerân eylemiş olan cümle sâdât ve meşâyihimizin ve hâssaten eserin müellifi Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi

Hazretleri'nin ruhu için; bu hadis-i şeriflerin bize kadar ulaşmasında emeği geçmiş olan ulemanın ve ruvâtın, ravilerin ruhları için;

Ve hâssaten, uzaktan yakından Peygamber SAS Efendimiz'e muhabbetinden nâşî şu küçük mescide gelip de bahçelerini dahi dolduran kardeşlerimin cümle geçmişlerinin ruhları için, bir Fâtihâ, üç İhlâs-ı Şerîf hediye edip öyle başlayalım:

.....

a. Bâkirelerle Evlenmenizi Tavsiye Ederim

Az önce metnini okumuş olduğum hadis-i şerif evlenmek ile ilgili. Peygamber ASS Efendimiz hepinizin malumu olduğu üzere, evlenmeyi teşvik etmiştir:¹

¹ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V II, s.78, no:13235; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd- Duafâ*, c.V I, s.136; Ebû Ümâme RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V , s.439, no:1836; Hz. Aişe RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V I, s.44, no:5746; Sehl ibn-i Huneyf RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV I, s.275, no:44432; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.258, no:10726.

تَزَوَّجُوا، فَإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمْ الْأُمَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(ق. عن أبي أمامة)

(Tezevvecû) “Evleniniz, (*feinnî mükâsirun bikümü’l-ümeme yevme’l-kıyâme*) çünkü ben sizin çokluğunuzla mahşer halkına kıyamet gününde mübâhât eyleyeceğim.”

Artık ümmetinin çokluğu ile, o sâlih insanların kesreti ile mübâhat edecek Peygamber Efendimiz. Onun için bizim yo lumuz insanın hilkatına, tabiatına uygun olan Peygamber SAS Efendimiz’in sünnet-i seniyyesi yoludur.

Biz müslümanlar evleniriz. Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne ubudiyetimizi, ihlâsımızı, bağlılığımızı ifade etmek için bekâr kalmağa lüzum yok. İnsanoğlunun tabiatına, hilkatına uygun hareketleri bırakıp da gayr-ı tabîî hareket etmeğe lüzum yok.

Niye bunu söylüyoruz? Çünkü yeryüzünde öyle inançlar var ki, sanki Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne insan evlenmezse daha iyi ibadet edermiş gibi evli olmamayı, bekâr kalmayı dinlerinin bir esası yapıyorlar. Evlenmiyor, evlenmeyince de gayr-ı tabîî bir insan oluyor. Sonra daha başka kötülükler meydana çıkıyor. Çünkü bir şeyi, tazyik eden bir şeyi sıkıştırırsanız, bir başka yerinden patlak verir. Onun normal mecrasını bulacaksınız.

Bahçenize bir yerden bir temiz su giriyor ise, siz ona bir çıkış yolu göstermezseniz, bahçeniz ne olur? Sel altında kalır. Ama bir kanal açar

da çıkış yolunu da gösterirseniz, o bahçenin içinden gelir geçer, bahçeyi sular, yemyeşil olur. İnsan tabiatı da böyledir. İnsan tabiatının içindeki tabii hilkatına uygun olan temayüller bir mecrâ bulur da oradan kanalizasyon edilir, drenaj yapılır da akıtılır, kurtarılırsa o zaman sel felaketi olmaz, çürümek olmaz, küflenmek olmaz. Ama aksi yapılırsa o zaman felâketler baş gösterir. Onun için Peygamber SAS Efendimiz evlenmeyi teşvik etmiş. Bu hadis-i şerif de evlenmek hakkında.

Evlenmekte tabii nasıl hareket edeceğiz? Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:²

عَلَيْكُمْ بِالْأَبْكَارِ، فَإِنَّهُنَّ أَعْدَابُ أَفْوَاهَا، وَأَنْتَقُوا
أَرْحَامًا، وَأَرْضَى بِالْيَسِيرِ

(طس. والضياء عن جابر)

² İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V , s.460, no:1851; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XV II, s.140, no:350; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V II, s.81, no:13251; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.21, no:4039; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V , s.30; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.279, no:696; Abdurrahman ibn-i Sâlim babasından, o da dedesinden.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IV , s.416, no:17990; Hz. Ömer RA'dan. Abdürrezzak, *Musannef*, c.V I, s.159, no:10341; Mekhul RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV I, s.294, no:44548; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.71, no:1778;

Câmiü'l-Ehâdis, c.XIV , s.271, no:14275.

RE. 317/9 (*Aleyküm bi'l-ebkâr*) “Bakire olanlar ile evleniniz. Onları size tavsiye ederim. Onları alın.” İzah da ediyor: (*Feinne hünne a'zebü efvâhen*) Çünkü onlar ağızca daha lezzetlidir, dahatatlıdırlar.”

Tabii bu ağızca tatlılıktan maksat nedir? Diyorlar ki: Güzel konuşurlar. Yüzleri gözleri açılmamış olduğu için utangaçtır, gözünü kapatıp ağzını açıp ağzına geleni söyleyip insana dünyayı cehennem etmez, zindan etmez. Sessiz sedâsız dururlar. Fazla münakaşa, çenesi düşüklük yapmaz.

(*Ve enteku erhâmen*) “Size çok evlat verirler.” Çünkü yaşlı bir kimseyi alırsanız, belki vakti geçmiştir, çocuk yapma faaliyeti kalmamış olabilir. Halbuki Peygamber Efendimiz, “Evleniniz, çoğalınız. Çoluk çocuğunuz olsun.” Buyurmuştur. Onun için bekâr olduğu zaman –yâni genç olduğu zaman– tabii evlat verme ihtimali daha çok olacak. Ötekisinde o ihtimal zamanı geçmiş olduğu için azalmış olacak.

(*Ve erdâ bi'l-yesîr*) “Aza da razıdırlar.” Yâni nasıl eşya yaptıysa kabul ederler, pekâlâ derler. Hakikaten de erkek için de böyledir, kadın taifesi için de böyledir. Küçükken evlendirirsen râzı olur, hiç bir şey d e mez; 17, 18, 20... O yaşlarda evlendirirsen... Ama yaşlar ilerledi mi titizlikler başlıyor, namzet beğendirmek de zor oluyor, imtizaç etmek de zor oluyor. Herkesin kendi tabiatı gelişmiş olduğu için, kendi örfü, adeti, yaşayış tarzı belirlenmiş olduğu için,

evlendikleri zaman imtizaç edemiyorlar, birbirleriyle kavga gürültü... Evlilik yuvası devam etmiyor.

Şimdi bu günün şartlarına göre 22-25 yaşa kadar yüksek tahsil sürüyor. İlkokul, ortaokul, lise, üniversite, ihtisas... Ond an sonra askerlik oluyor. Ond an sonra askerlikten geliyor, diyor ki: “Biraz sermaye biriktireyim de yuva kuracak hale geleyim.” Biraz da ondan sonra... Bakıyorsun 30-35 yaşında, evlenecek ama:

“–Şunu alır mısınız?”

“–İnı.”

“–Bunu alır mısınız?”

“–Hayır!”

“–Onu alır mısınız?”

“–Olmaz!”

“–Bunu alır mısınız?”

“–Olmaz!”

Neden? Artık tabiatı katılaşmış. Ağaç yaş iken eğilirdi. Ond an sonra evlendiği zaman da karşı tarafla imtizaç edemiyor, uyum sağlanamıyor, geçim zor oluyor. Ama genç yaşta evlenirse o zaman imtizaç daha kolay oluyor.

Peygamber ASS Efendimiz'in tavsiyesi böyle. Tabii bunun dışında da evlilikle ilgili başka tavsiyeleri var. O tavsiyeleri hatırlatalım. Bir keresinde bir zâta diyor ki:³

تُنكحُ الْمَرْأَةَ لِأَرْبَعٍ: لِمَالِهَا، وَلِحَسَبِهَا، وَلِجَمَالِهَا،
وَلِدِينِهَا. فَظَفَرُ بَدَاتِ الدِّينِ، تَرَبَّتْ يَدَاكَ

(بخ.م.د.ن.ه.حب.عن أبي هريرة)

1. (*Li-mâlihâ*) Malı dolayısıyla evlenilebilir. “Şu kadar köşkü var, bu kadar katı var, bu kadar dairesi var, parası var!” diye.

2. (*Ve li-hasebihâ*) Soyu dolayısıyla, hasebi nesebi dolayısıyla alınabilir. ‘Bu kadın, meşhur filânca aileden, şanlı şerefli bir ailedendir.’ diye alınabilir.

³ Buhârî, *Sahîh*, c.V , s.1958, no:4802; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.1086, no:1466; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.219, no:2047; Neseî, *Sünen*, c.X, s.331, no:3178; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.597, no:1858; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.428, no:9517; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.344, no:4036; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V ,s.26; Ebû Avârne, *Müsned*, c.III, s.11, no:4010; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.433, no:8420; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.428, no:9517; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.179, no:2171; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.269, no:5337; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.2, no:212; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV I, s.293, no:44542; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.319, no:1022; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.376, no:11011.

3. (*Ve li-cemâlihâ*) Güzelliğinden dolayı alınabilir.

4. (*Ve li-dînihâ*) Bir de sâliha olduğundan, dindarı olduğundan dolayı alınabilir. Takvâsı için, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne bağlılığı için alınır.”

Sonra, Peygamber Efendimiz muhatabına demiş ki:

(*Fa'zfer bi-zâti'd-dîni teribet yedâke*) İki eli toprak olasıca, sen dindarı olanı bulmağa bak!” diye, latîfe yollu bir söz de söylemiş.

Demek ki, evlilikte karşısındaki tarafın zenginliğini düşünmeyecek, güzelliğini düşünmeyecek, soyluluğunu düşünmeyecek. Ne düşünecek? Dindarlığını düşünecek. Dindarı mı? Allah'a mutî mi? Allah'ın yolunda gitmeğe râzı mı? Allah'ın emirleri karşısında boynu kıldan ince, şer'-i şerîf ne buyurursa ben ona razıyım diyor mu demiyor mu? Ona bakacakmışız demek ki.

Ama bugün diyorlar ki:

“—Allah'ın lütfu çok, fazl u keremi boldur, ben dördünü birden istiyorum.” diyor.

Birisiyle konuştuk. Yâni hem güzel olacakmış, hem soylu olacakmış, hem zengin olacakmış, hem dindarı olacakmış... Güzel de, hepsi bir arada olursa ne mutlu ama, her zaman da o rast gelmediği için, demek ki asıl şeye bakacağız: Yuvamıza has halis, sadık bir bekçi, evladımıza temiz, dikkatli, itinalı bir anne olup olamayacağına bakacağız. O zaman daha hayırlı olur. Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi o.

Evlenmemek...

“—Efendim ben bu devirde evlenmeyi tehlikeyi görüyorum. Evlenirse hanıma bakmak bir türlü, çocuk yetiştirmek bir türlü...” Onu da demişler Peygamber Efendimiz’in zamanında. Üç kişi karar vermişler, bakmışlar Rasûlüllah SAS Efendimiz’in ibadetine, taatine, haline... Demişler ki: “O Allah’ın rasûlü, o insanların en üstünü. O nerde, biz nerde... Bizim yüksek makam, mertebe elde etmek için çok daha fazla şeyler yapmamız lâzım. Ne yapalım?” Bir tanesi demiş ki:

“—Ben bundan sonra kat’iyyen hiç kadınlarla evlenmeyeceğim. O kapıyı kapattım.” gibi konuşmuş yâni. “Kadınlar var, tamam. Zaten bütün kötülükler kadınlara temayülden, onlarla meşgul olmaktan çıkıyor. Tamam ben kadınlarla evlenmeyeceğim. Hatta kendimi hadım edeceğim. Başka türlü kurtuluş yok bu duygudan. Kendimi hadım ettireceğim!” demiş.

Bir tanesi demiş ki:

“—Bütün ömrüm boyunca hep oruç tutacağım. Her gün her gün oruç tutacağım!” demiş.

Bir tanesi demiş ki:

“—Ben de geceleri hiç sabahlara kadar uyumayacağım, hep ibadet edeceğim!”

Rasûlüllah SAS Efendimiz’e bu şahısların bu tasavvurları, niyetleri, düşünceleri ulaştığı zaman, memnun olmamış, sinirlenmiş, demiş ki:

“—Ben sizin Allah’tan en çok korkanınız olduğum halde ben evleniyorum. Bak hanımlarım var. Ben gecenin bir kısmında kalkıp teheccüd kılıyorum

ama bir kısmında da uyuyorum. Bazı günler oruç tuttuğum oluyor ama her zaman tutmuyorum öyle, devamlı değil. Bazen tutuyorum, bazı günler oruç tutmuyorum. Benim yolumda giden benim sünnetime uyar. Benim sünnetime uymayan benden değildir.” diye ölçüyü tavsiye etmiş, ölçülü yolu tavsiye etmiş.

İslâmiyet budur. Yâni İslâmiyet, hak ve doğru olan çizgide ifrata ve tefride sapmadan ölçülü gitmektir. Müslüman her bakımdan ölçülüdür. Her şeyinde bir intizam vardır, denge vardır. Ne bu tarafa saplanmıştır, meyletmiştir, ne bu tarafa meyletmiştir. Her bakımdan... Çünkü:

كلا طرفى قصد الأمور ذميم

(*Kilâ tarafey kasdi'l-umûri zemîmün*) diyor şairin birisi. “Bir orta yolun bir bu tarafı var, ifrat; bir bu tarafı var, tefrit... İki tarafı da aşırı uç, iki tarafı da fenadır.” diyor. Ortasından adaletli, ölçülü şekilde gitmek iyi. Amelleri de öyle ölçülü yapmak lâzım.

Demek ki, mümkün olduğu kadar böyle seçmemizde bu hadis -i şeriflere uygun olarak şey yapacağız. Evleneceğiz, Allah’tan hayırlı bir eş dileyeceğiz kendimize ve eşi seçerken de onun dindar olmasına daha çok dikkat edeceğiz.

Geçenlerde de söylemiştim; bizim ailelerimiz, bizim kardeşlerimiz, müslüman ümmeti, memlekette evlatlarını tesettürlü, namuslu, iffetli yetiştirmek için gayret ediyor. Bu gayretin içinde de bazı şeylerden sakınıyor. Dansa götürmü-

yor, yazlığa götürmüyor, sinemaya götürmüyor, vs.ye götürmüyor... Tabii o bazı şeyleri bilmiyor. Bazı bakımlardan saf kalıyor. Yâni gözü açılmamış, saf kalıyor. Bizim bu taraftaki erkekler de istiyor ki:

“—Benim evleneceğim kız bir diplomat karısı gibi her şeyi yapsın, çeksin çevirsin, ben onu koluma alıp da Hilton’a götürdüğüm zaman orada beni mahcup etmesin.”

Olur mu ya! İki birbirine zıt. Bu taraftan biz bunu terbiyeli, dindar yetiştirmek için uğraşıyoruz, beri taraftan beğenmiyor. Öyle yetişen, kaç tane erkekle konuşmuştur. Ne maceralar geçmiştir başından.

Onun için biraz insaflı olacağız, o taraftaki eksikliğini bu taraftaki meziyeti kapatıyor diye düşüneceğiz. Buna çok dikkat edelim. Yâni, umumiyetle dikkat edilmeyen hususlardan birisi budur. Görgülü olsun derken, bazı şeyleri bilmek sanki meziyetmiş gibi telakki ediliyor. “Dans bilmeyen olur mu? Modern bir sofrayı hazırlamayı bilmeyen olur mu?” filan gibi tenkit ediyorlar. Canım sofrada dediğin ne olacak. İşte insanlar bir usul koymuşlar... Üç tane tabak üstüste, sekiz tane kaşık, dokuz tane çatal, peçete şurada, çatal bıçak şurada... Onu bilmiyor da namaz kılmasını biliyor ya! Onu bilen nicesi var, namaza yanaştıramazsın.

“—Ben başımı kapatmam!” diyor.

Bizim arkadaşlardan bir tanesi bir kızını beğenmiş, talip o lmuş. Başka bir şehirde, bizim bu cami cemaatinden değil de... Beğenmiş kızını, gitmiş talip olmuş. Diyor ki:

“—Sen filanca mektepten mezunsun. Ben sana varırım ama kat’iyyen başımı kapatmam.” diyor, peşin pazarlık yapıyor. “Ben başımı kat’iyyen kapatmam.” diyor.

Şimdi bunu almak mı lâzım almamak mı lâzım? Almış... Allah mesud etsin... Allah akıl fikir versin...

Evlilikle ilgili hadis-i şerifi geçtik.

b. Kur’an’ı Kendinize Rehber Edinin!

Bu hadis-i şerif bize Kur’an-ı Kerim’i tavsiye ediyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin Rasûlü buyuruyor ki:⁴

عَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ، فَاتَّخِذُوهُ إِمَامًا وَقَائِدًا؛ فَإِنَّهُ كَلَامُ
رَبِّ الْعَالَمِينَ، الَّذِي هُوَ مِنْهُ وَإِلَيْهِ يَعُودُ

(ابن شاهين فى السنة، وابن مروديه عن على)

RE. 317/10 (*Aleyküm bi’l-kur’ân, fe’ttehezûhu imâmen ve kàidâ, feinnehû kelâmü rabbi’l-âlemîne’llezî hüve minhü ve ileyhi yeûd*)

(*Aleyküm*) “Size tavsiye ederim, boynunuza borç olsun...” dikkat ediniz, sımsıkı sarılınız mânâsına. Ne? (*Bi’l-kur’ân*) “Kur’an-ı Kerim. Kur’an-ı Kerim’i okumağa dikkat ediniz, sarılınız, riâyet ediniz. (*Fe’ttehezûhu imâmen ve kàidâ*) Kur’an-ı Kerim’i kendinize imam ve komutan edinin. İmam ve komutan, rehber edinin.”

⁴ Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.16, no:4023; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.515, no:2300; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XIV , s.291, no:14321.

Nasıl imam olacak? Nasıl ben camide önümde bir zât-ı muhterem mihrâba geçiyor da “*Allahu ekber!*” dediği zaman eğiliyorum, “*Semia’llâhu lîmen hamideh*” dediği zaman kalkıyorsam, Kur’an-ı Kerim yap dediği zaman yapacağım, yap ma dediği zaman bırakacağım, emrini tutacağım, yasağından kaçacağım. İmam öyle... Kur’an-ı Kerim imam olur mu? Olur tabii. Emirleri var, yasakları var. Ona aynen uyacaksın. Onu imam edin diyor, bir.

İkincisi: Rehber edin diyor. Yâni ona iktidâ edeceksin, uyacaksın, onun peşinden gideceksin.

Neden böyle diyor Peygamber SAS Efendimiz? (*Feinnehû kelâmü rabbi’l-âlemîn*) “Çünkü bu Rabbü’l-âlemînin kelimidir. Kur’an-ı Kerim, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin sözüdür.”

Uydurma bir söz değil. Senin benim sözüm değil. Şahsî bir kanaat değil. Kainatın sahibi, bizim hâlıkımız, bizim râzıkımız, bizi yaşatan, bizi öldürecek olan, bizi huzuruna çekecek olan, bize hesap soracak olan Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kelamı. Biz neye göre hesap vereceğiz? Kur’an-ı Kerim ile biz mesut olacağız.

“—Sana Kur’an-ı Kerim’i göndermedim mi? Onunla ne amel ettin?” diye Allah-u Teâlâ Hazretleri soracak.

Onun için Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kelamı olan bu Kur’an-ı Kerim’e sımsıkı sarılın, onu kendinize imam edinin, rehber edinin! (*Ellezî hüve minhü ve ileyhi yeûd*) “Kur’an-ı Kerim tabii Allah-u Teâlâ Hazretleri tarafından gönderildi. Tekrar ona dönecek.” Başka bir rivayette ilâve olarak deniliyor ki:

فَآمِنُوا بِمُتَشَابِهِهِ، وَاعْتَبِرُوا بِأَمْثَالِهِ!

(*Feâminû bi-müteşâbihihî*) “Müteşabih ayetlerine inanınız, (*fa'tebirû bi-emsâlihî*) içinde anlatılan kıssalardan gerekli hisseleri çıkartın, ibretlerinizi alınız.”

Hazret-i Ali Efendimiz RA KV buyurmuş, bu hadis-i şerifi o rivâyet etmiş.

Şimdi burada Hazret-i Ali Efendimiz'in ravi olmasında bir ince nokta var, nükte var. Ankara'da birisi bana dedi ki:

“—Bizim mahallede bir kişi var, Hazret-i Ali Efendimiz'i sevdiğini iddia edermiş, Alevi inancındaymış.”

Alevî demek, Hazret-i Ali Efendimiz'e mensup demek. Bu diyormuş ki:

“—Elinizdeki Kur'an-ı Kerim eksik, yanlış. Saklanmış bazı ayetleri. Bazı bölümleri kaçırılmış.”

Sübhânallah! Tabii Kur'an-ı Kerim hakkında böyle bir iddia Kur'an-ı Kerim'in kendisine aykırıdır. Çünkü ayet-i kerimede:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

(الحجر: ٩)

(*Innâ nahnu nezzelne'z-zikra ve innâ lehû le-hâfizûn*) buyrulmuştur.

Kur'an-ı Kerim'i indiren Allah-u Teâlâ Hazretleri bu ayet-i kerimede garantisini de veriyor: (*Innâ nahnu nezzelne'z-zikra*) “Kur'an-ı Kerim'i

bizzat biz indirdik, (ve innâ lehû le-hâfizûn) o nu biz hıfzedeceğiz. (Hicr, 15/9)

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ . لَأَخَذْنَا مِنْهُ
بِالْيَمِينِ . ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ

(الحاق)

(*Ve lev tekavvele aleynâ ba'da'-ekâvîl*) “Eğer Kur'an-ı Kerim'in kendisine inzal edilmiş olduğu Rasûl-i Ekrem bile bazı sözleri, Allah-u Teâlâ söylemediği halde söylemiş gibi isnad etse de kendisi uydursaydı, (*Le ehaznâ minhu bi'l-yemîn. Sümmel-kata'nâ minhü'l-vetîn*) damarlarını koparırdık.” diyor Allah-u Teâlâ Hazretleri. (Hâkka, 69/44-46)

Rasûlüllah... Allah'ın emin peygamberi. Muhammed el-Emîn, emniyetli peygamber. Peygamberlik öncesinde emniyetiyle şöhret yapmış. O, kendisine nasıl geldiyse tir tir titreyerek bir ayeti şey yapayım diye hızlı hızlı tekrar ede ede vahiy geldiği zaman aynen korumağa çalışırdı. Teselli sadedinde:

“—Sen telaşlanma Rasûlüm! Onun hıfzı, hatırlatılması, nakledilmesi bize ait.” diye Allah-u Teâlâ garanti veriyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin bir ayetini bile değiştirilmeyeceğine, bir isnad yapılmayacağına dair garanti verdiği Kur'an-ı Kerim'e bir insan nasıl olur da eksiktir, fazladır der? Neden der? Cahilliğinden der. Çok cahil, çok zalim, çok zavallı, çok şaşkın bir kimse.

Dedim ki:

“—O arkadaşa benden git, haber ver. Bak ben şimdi üniversitede bir çalışma yapıyorum. Sıkışık bir durumum var. Ben çok zengin bir insan değilim. Ben yüz bin lira koyayım ortaya, o beş bin lira koysun. Ben onun da kalbinin ikna olacağı şekilde isbat edeceğim Kur’an-ı Kerim’de hiç bir eksik olmadığını. O da ikna olacak, doğru diyecek. Var mı böyle bir iddiaya, git haber ver, ben isbat edeceğim dedim.

Ondan sonra ses gelmedi oradan. Çünkü Hazret-i Ali Efendimiz’in bizzat kendi imzasını taşıyan, onun eliyle yazılmış Kur’an-ı Kerim var elimizde. Hazret-i Ali Efendimiz tarafından yazılmış Kur’an-ı Kerim var. Altında Hazret-i Ali Efendimiz’in imzası olan Kur’an-ı Kerim var müzemizde, el-hamdü lillah. Onu gösterecektim. Ensesinden tutup:

“—Bak Rasûlüllah’ın damadı, senin de beğendiğin, ona mensubum dediğin Hazret-i Ali’nin imzasını taşıyan Kur’an-ı Kerim. Bak bakalım başından sonuna kadar, bizim şimdi okuduğumuz Kur’an-ı Kerim’e göre bir kelimesinde bir fark var mı?” diyecektim, alacaktım yüz bin lirasını ama gelmedi.

Bak Hazret-i Ali Efendimiz Kur’an-ı Kerim’e uymayı tavsiye ediyor. Onun için kim Hazret-i Ali Efendimiz’i sevmek iddiasında ise, Hazret-i Ali Efendimiz’in şefaatine mazhar olmak istiyorsa, bak bu hadis-i şerife daha dikkatli bir şekilde baksın.

Bir yerde karşılaştık yine bu zümreden birisiyle. Otobüsün şoförü otobüsü kullanıyor, ben de saat 10-11’de binmiştim, تنها otobüs. Fakat

yanındaki şahısla münakaşa yapıyor şoför. O kadar münakaşa yapıyor ki, neredeyse otobüsü bir yere çarptırarak yâni. Otobüsü idare etmeği unutmmuş, yanındakiyle münakaşa yapıyor. Baktım, Allah, peygamber, Hazret-i Ali sözleri geçiyor... Ben de tabii ilgi duydum, yanına yanaştım, dinledim biraz.

Diyor ki:

“—Biz daha iyiyiz, daha iyi insanlarız. Siz şaşkınsınız.” diyor filan...

Dedim ki:

“—Bana da müsaade eder misiniz? Ben sözlerinizi duydum, münakaşanıza ister istemez kulak misafiri oldum. Ben de birkaç söz söyleyeyim mi?”

“—Söyle ağabey.” dedi şoför de.

Dedim ki:

“—Şimdi benim soracağım birkaç soruya doğru cevap ver ki, ben de sözümü ona göre ayarlayayım, başka yerden başlayayım. Yâni senin kabul etmediğin bir yerden başlarsam olmaz. Senin de kabul ettiğin bir yerden başlayalım.” dedim.

“—Namaz kılar mısınız?” dedim,

“—Kılmayız.” dedi.

“—Kur’an-ı Kerim okur musunuz? Kur’an-ı Kerim’i Allah’ın hak kitabı kabul eder misiniz?” dedim.

“—Ederiz.” dedi. “Okuruz, sizden daha çok okuruz.” dedi.

“—Doğru mu söylüyorsun? Yâni doğru söylemiyorsan başka şey söyleyeceğim. Çünkü başka bir delille seni ikna etmek lâzım . Önce orayı kabul ettirmem lâzım, ondan sonra ötekisini.”

“—Yok, Kur’an-ı Kerim’i kabul ediyoruz.” dedi.

“—Peki, Kur’an-ı Kerim’i kabul ediyorsunuz da, Kur’an-ı Kerim’in içinde şu anda sayamam ama biraz sonra müsaade verirsen içeri giderim, kitaptan sırası var, oradan hepsini ölçerim, sırasını söylerim. Yüzlerce ayet-i kerimede namaz kılın diye e mir var Kur’an-ı Kerim’de. Niye namaz kılmıyorsunuz?” dedim.

Tabii sustu. Kur’an-ı Kerim’e inanıyor, içindekini yapmıyor, içindekini kabul etmiyor. Dedim ki:

“—Bak ben üniversitede hocayım. Arapça bilirim, Farsça bilirim.”

Yâni affedersiniz, o adama artık öyle söylemek icap etti de... Bildiğimiz yarım yamalak da olsa yâni maksadı ifade etmek bakımından öyle söylemek icap etti.

“—Ben sana bu Kur’an-ı Kerim’in içindeki gerçeklerden bahsediyorum. Sen gene bana itimat etme, git kime itimat edersen Kur’an-ı Kerim’in içinde ne yazdığını öğren, ne yazdığını oku, ondan sonra onunla hareket et. Çünkü hiç kimseye bağlılık seni kıyamet gününde şahsî mesuliyetten kurtarmaz!”

Meselâ bir insan gitse kıyamet gününde:

“—Yâ Rabbi! Ben filanca ak sakallı ihtiyar adama tâbi oldum, orada öyle dediği için öyle yaptım.” dese kurtulacak mı?

Hayır! Onlar birbirleriyle cehennemde münakaşa yapacaklar. “Sen olmasaydın ben dalalete düşmezdim, senin yüzünden bu cehenneme geldim.” diyecek. Ötekisi de “Sen aklını kullansaydın!” diyecek... Ayet-i kerimelerde var.

إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقُّ تَخَاصُّمِ أَهْلِ النَّارِ

(ص: ٦٤)

(*Tehâsumu ehli'n-nâr*) “Cehennem ehlinin böyle hasımlaşması, birbirlerine beddua etmesi, ‘Senin yüzünden bu hale düştüm!’ demesi haktır.” (Sâd, 38/64)

لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ

(سبأ: ٣١)

(*Levlâ entüm lekünnâ mü'minîn*) “Siz olmasaydınız biz mü'min olurduk.” diyecekler birbirlerine. (Sebe, 34/31)

Dedim:

“—Hiç kimseye ittibâ kimseyi kurtarmayacak. Aklını başına alacaksın. Mes'uliyet şahsî!”

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

(فاطر: ١٨)

(*Ve lâ teziru vâziretün vizra uhrâ*) “Kimsenin mes'uliyetini ötekisi yüklenmez.” (Fâtır, 35/18)

Sen ne yapıp yapıp hak yolda olmak, hak yolda ölmek zorundasın. Olacaksın. Nasıl yemeğini buluyorsun, nasıl ekmeğini buluyorsun, akşama

aç kalmıyorsun. Nasıl barınacak bir yer buluyorsun yağmurda... Öyle Mevlâ'nı bulacaksın. Mevlâ'yı bulacaksın. Bu hayat da fırsat işte. Kaç sene yaşayacaksan bu fırsat içinde Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni bileceksin, bulacaksın, onun rızasını kazanacaksın. Başka çaren yok.

“—Efendim ben filanca kimseyi dinledim.”

Herkese şüpheyile bak. Hiç kimseye inanma, ama doğruyu bul.

Hazret-i Ali Efendimiz'in bir sözü var, çok hoşuma gitti ve bizim hepimizin bunu çok iyi bilmesi lâzım. Çünkü insanlara tabi olmak insanları çok aldatıyor. Seviyorlar bir insanı, tâbi oluyorlar. Ama sevgi yanlışsa... Gidip de bir Amerikalı artisti sevmişse onun peşine gittiği zaman cehenneme gidiyor onunla beraber. Yâni kimi seveceğini iyi tayin etmesi lâzım insanın. Neye inanması gerektiğini iyi tayin etmesi lâzım. Onu tayin edemeyince gönlünden bağlanıverdiği insan onu şaşırtabilir.

Bu umûmî bir manzara. Memleketimizde çok görüyoruz bunu. Şeyhine bağlanıyor, şeyhi ne dediyse şeyhinin sözünden dışarı çıkmıyor. Evet şeyhinin sözünden dışarı çıkmamak iyi güzel şey ama, şeyhi yanlış bir şey söylediği zaman iş ne olacak? Haydi bakalım buyurun...

Şeyhi yanlış bir şey söylerse o zaman ötekisinin hali ne olacak? Ya şer' -i şerîfe, Kur'an-ı Kerim'e, hadis-i şerife yanlış şeyler söylüyor da, onları yanlış yola çekiyorsa ne olacak o zaman? Onun ak sakalı, başındaki koca kavuğu kâr edecek mi? Etmeyecek! Hem dalâlete düşüren, hem dalâlete düşen, ikisi birden cehenneme gidecek.

Onun için Hazret-i Ali Efendimiz'in şu tavsiyesini kendinize, hayatınıza prensip edinin:

إِنَّ الْحَقَّ لَا يُعْرَفُ بِالرِّجَالِ، إِعْرِفِ الْحَقَّ تَعْرِفْ أَهْلَهُ

(*Inne'l-hakka lâ yu'rafü bi'r-ricâl*) “Hakikat adamlarla bilinmez, adamlarla ölçülmez. (*l'rifi'l-hakka ta'rif ehlehû*) Sen önce hakkı öğren, tanı; ondan sonra kimin hak ehli olduğunu anlarsın.”

Önce hakkı öğren! Hak neresi, gerçek nerede; onu anla! Kur'an-ı Kerim'i öğren, hadis-i şerifi öğren, dinin aslını sapasağlam öğren! Ondan sonra kimin Kur'an ehli, kimin hadis ehli, kimin hak yolda, kimin bâtil yolda; kimin hâdî, yol gösterici, rehber, kimin yol saptırıcı, mudil olduğunu çok iyi anlarsın.

Bu devirde başka hiç bir çare yok. Çünkü herkes müctehid. Herkes din alimi. Herkes Kur'an-ı Kerim'den bahsediyor. Herkes hadis-i şeriften ve Kur'an-ı Kerim'den delil getiriyor. Ama ne için delil getiriyor? Tesettürün olmadığını göstermek için delil getiriyor, biranın içilebileceğini göstermek için delil getiriyor, faizi yemek için delil getiriyor, cumayı terk etmek için delil getiriyor, her türlü farzı çiğnemek için delil getiriyor Kur'an'da... Olur mu? Olmaz ama oluyor işte...

Bektaşî'ye demişler... Hani fıkra. Bektaşîlerin de beş vakit namazı kılanları var da Bektaşî fıkrasında:

“—Namaz kıl!” demişler.

“—Kılmam.” demiş.

“–Neden kılmazsın?”

“–Kur’an-ı Kerim kılma diyor da ondan.” demiş.

“–Yâ Kur’an-ı Kerim hiç namaz kılma der mi? Göster yerini bakalım!”

Açmış, göstermiş:

لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ

(النساء: ٤٣)

(*Lâ takrabu's-salâte*) “Namaza sakın yaklaşmayın!” diyor.

Hakikaten Kur’an-ı Kerim’de (*Lâ takrabu's-salâte*) diye bir cümle var. “Namaza sakın yaklaşmayın!” diyor. Ama ne zaman?

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ

(النساء: ٤٣)

(*Lâ takrabu's-salâte ve entüm sükârâ hattâ ta'lemû mâ tekûlûn*) “Sarhoş olup da ne söyleyeceğinizi bilmeyecek bir haldeyken namaza yaklaşmayın!” (Nisâ, 4/43) diye sarhoşların namaz kılmamasını söylüyor Kur’an-ı Kerim’de.

Çünkü namaz şuur işi, akıl işi, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin karşısında edeb işi, gönül işi, gözyaşı dökme işi, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin huzurunda durup rızasını kazanma işi. Sen oraya abuk sabuk sarhoş herzeleriyle çıkarsan olmaz.

“–Namaza yaklaşma dediği için ben de yaklaşmıyorum.” diyor.

İçkiyi bıraksana mübarek! Be adam içkiyi bırak da ondan sonra namaz kılsana!

Onun için önce hakkı öğreneceğiz, ondan sonra... Bu dünya üzerinde hiç kimse benim yoğurdum ekşi demiyor, ayranım ekşi demiyor. “Benim yolum en güzel yol!” diyor. O zaman kimin doğru yolda, kimin eğri yolda olduğunu anlayacağız. Başka hiçbir çare yok.

Kur’an-ı Kerim’i bugünden tezyok okuyacaksınız. Bak ne dedi? (*Aleyküm bi’l-kur’ân*) Kur’an-ı Kerim okuyun dedi Peygamber Efendimiz.

Peygamber Efendimiz’in hadis-i şeriflerini okuyacaksınız. Karşına bir emir geldi mi hemen o gün yapmağa başla. Çünkü bildiği ile amel eden insana Allah-u Teâlâ Hazretleri bilmediği ilimlerin hazinesini açar. Bildiğiyle amel etti mi insan, bilmediğinin kapıları açılır.

Şimdi bak burada bir hadis-i şerif okudun. (*Aleyküm bi’l-kur’ân*) Kur’an-ı Kerim’i tavsiye etti Peygamber Efendimiz. Bugünden tez yok açacaksınız Kur’an-ı Kerim’i, her gün üç sayfa, beş sayfa, bir cüz... Kabiliyetine ve hızına göre biraz Kur’an-ı Kerim okuyacaksınız, biraz manasını şey yapacaksınız. Bak bir hadis-i şeriften başla. Başlangıç noktasını gösteriyor.

Buyur, Kur’an-ı Kerim’i okumaktan başla işe ve onu kendine imam edin. Uydum Kur’an’a de. Hani geçiyorsun imam efendinin arkasına, “Niyet ettim ikindi namazının farzını kılmağa, uydum hazır olan imama!” diyorsun. Bak, uydum imama diyeceksin.

Kur'an-ı Kerim'e uy! Kur'an-ı Kerim okurken ne diyor orada? Yalan söyleme diyor, yalan söyleme. Oruç tut diyor, oruç tut. Namaz kıl diyor, namaz kıl. İçki içme diyor, içkiyi bırak. Faiz yeme diyor, faizi bırak. İmam edinecek, rehber edineceksin kendine ki Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasına eresin.

İşte başlangıç, bu günden başla! Allah kolaylık versin... Allah yolunu açık etsin... Füyûzât, fütühat versin, berekâtını ihsân eylesin... Sevdiği, râzı olduğu yüksek mertebeli kul eylesin...

e. Beyaz Elbiseyi Tavsiye Ederim

Üçüncü hadis-i şerife geçtik. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁵

عَلَيْكُمْ بِالْبَيَاضِ مِنَ الثِّيَابِ، فَلْيَلْبَسْهَا أَحْيَاؤَكُمْ،
وَكَفِّنُوا فِيهَا مَوْتَاكُمْ، فَإِنَّهَا خَيْرُ ثِيَابِكُمْ

(حم. ن. ك. عن سمرة)

⁵ Neseî, *Sünen*, c.XV I, s.125, no:5228; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V , s.12, no:20152; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V , s.477, no:9644; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.205, no:7375; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V II, s.234, no:6976; Beyhakî,

Sünenü'l-Kübrâ, c.III, s.403, no:7683; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.II, s.501, no:1314; İbn-i Sa'd, *Tabâkat*, c.I, s.449; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.22, no:4042; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.151, no:4520; Semretü'bnü Cündeb RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV , s.301, no:41110; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV , s.275, no:14283.

RE. 317/11 (*Aleyküm bi'l-beyâdi mine's-siyâb*)

“Elbiselerin beyazlarını tavsiye ederim size. Beyaz elbise giymenizi tavsiye ederim.”

Şimdi şurada birkaç cübbe var, ben de dedim ki:

“—Beyazlı hadis-i şerif geçecek, beyaz cübbeyi verin!” dedim, ben de beyaz giydim.

Hiç olmazsa burada şu hadis-i şerife uymuş olayım diye. Yâni bir defacık da olsa, “Uydum yâ Rasûlallah!” diyeceğim. “O hadis-i şerifini duydum da, onun için şu cübbeyi beyaz giydim!” diyeceğim hiç olmazsa.

Belki mazeret olur, belki olmaz bilmiyorum. Çok daha zordur müslümanlık, kolay değil. Melekler şaşacaklarmış cennete gid en insana:

“—Yâ bu kadar badireyi atlattın da, nasıl oldu da buraya gelebildin?” diye.

Kolay değil cennete girmek, çok çalışmak lâzım. Oyuncak değil. Dünya hayatı oyuncak değil. İnsanın bir defa fırsatı var. Bir defa yaşayacağız. Büyük fırsat. Ya cennete girmeyi hak edeceksin, kazanacaksın veyahut gittin, mahvoldun. Ya cennete gideceksin, ya da mahvoldun. Bak öteki ihtimal, düşününce bile insanın tüylerini diken diken eden bir ihtimal.

Ya cennete gideceksin... Oh ne âlâ, safâ süreceksin. Uçmak istersen uçacaksın. Yemek istersen yiyeceksin. Yatmak istersen yatacaksın. Akılların almadığı, kulakların duymadığı, gönüllere sığmayan lezzetleri, nimetleri elde edeceksin. Ne güzel!

Veyahut da... Aman orasını hiç söylemeyelim. Veyahut damahvolacaksın, perişan olacaksın, helâk olacaksın. Yâni ne kadar ciddi bir iş. Onun için şöyle iki elimizin arasına şu başımızı alıp kara kara düşünmemiz lâzım:

“—Nasıl olur da şu cehennemden kurtulurum? Nasıl olur da şu cennete girerim? Bunun çaresi, yolu nedir?” diye düşüneceğiz.

Başka çaresi yok. Başka hiç çare yok.

Ticaretine bir tehlike geldiği zaman düşünmüyor musun? Şimdi bir haber çıksa:

“—Yarın paranın değeri düşecek.”

Herkes hemen cebindeki parayı düşmeyecek bir şeye bağlamak için uğraşmaz mı?

“Altın pahalı olacak. Gramında 800 lira fark edecek.”

Ooo! Kuyumcuların önü dolar. Herkes tedbir alır değil mi? Onun için işte cennet yolu, işte cehennem yolu buradan kazanılıyor. Başka hiç bir fırsatı yok. Bir defacık fırsat verdiler bize, şu dünyaya geldik, bir fırsat... El-hamdü lillâh o fırsat elimizde... Akıl nimeti de var.

Çok şükür avantajlıyız da... Eğer Avrupa’da olsaydık gene müslüman olmak zorundaydık. Adımız Hans olsaydı, Josef olsaydı, Harvey olsaydı bile gene Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin yolunu bulmakta vazifelidik. Gene bâtil yolu bırakacaktık, hak yolu bulacaktık, Allah’a kul olacaktık, bu Rasûle ümmet olacaktık! Başka çare yok.

Bugün dünya üzerinde yaşayan insanların hepsi Peygamber SAS Efendimiz'in ya fiilen ümmetidir, ya da nazarî olarak ümmetidir. Ya ümmet-i davettir, ya ümmet-i icabettir. Başka çare yok. Brezilya'daki adam da, Amazonlardaki yerli de, Afrika'daki yerlide, Asya'daki de, Rusya'daki de... Hepsi Rasûlüllah SAS Efendimiz'i bilmek zorunda.

Çok şükür müslüman da olmuşuz. Mübarek elindeki nimeti kaçırma! Elinde bir elmas var, bir pırlanta var, büyük bir nimet var, buna kaçırma bari. Müslüman doğmuşsun... Ya bir de diyâr -ı küfürde doğsaydın? Arayıp bulacaktın. Bulduktan sonra bütün cemiyete meydan okuyacaktın, ailene meydan okuyacaktın. Cemiyetin akışının karşısına çıkacaktın, nehir o tarafa akarken sen bu tarafa gitmeğe çalışacaktın. Ben müslüman oluyorum bu yol bâtil diyecektin. Daha zor.

Bak, el-hamdü lillah müslümansın. Hiç olmazsa elindeki nimetin kadrini kıymetini bil de, onu ömrünün sonuna kadar koru.

YÂ Rabbi! Ey bize İslâmiyet'i nasib etmiş olan Mevlâm! Bizi bu müslümanlık ile yaşat... Bu müslümanlık ile bizi emaneti teslim eden bahtiyârlardan eyle... *Allâhümme yâ veliyye'l-islâm, veffiknâ bi'l-islâm, hattâ nelkâke bih...*

(Aleyküm bi'l-beyâdi mine's-siyâb) "Size beyaz elbiseyi tavsiye ederim. *(Fe'lyelbishâ ahyâüküm)* Dirileriniz, canlılarınız, hayat ta olanlarınız bu beyazı giysin; *(ve keffinû fihâ mevtâküm)* ölülerinizi de bu beyaza sarın!"

Kefen beyaz oluyor. Neden? Bak hadis-i şerifte söyledi. (*Feinnehâ min hayri siyâbiküm*) “Çünkü beyaz renkli elbise en hayırlı elbisedir.” buyurmuş.

Tabii giyimi zor biraz. Çabuk kirlenir. E çabuk yıkarsın, te miz tutarsın, pırıl pırıl uzaktan böyle görüldüğü zaman, “İşte müslüman, tertemiz!” diye herkes hayran kalır.

d. Doğru Söyleyin, Yalandan Sakının!

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁶

عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ، فَإِنَّهُ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ؛
وَإِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ، فَإِنَّهُ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ النَّارِ

(خط. عن أبي بكر)

RE. 317/12 (*Aleyküm bi's-sıdkı, feinnehû bâbun min ebvâbi'l- cenneh; ve iyyâküm ve'l- kizb, feinnehû bâbun min ebvâbi'n-nâr*)

(*Aleyküm bi's-sıdk*) “Sizlere doğru sözlülüğü tavsiye ederim. Yâni konuştuğunuz zaman doğru söylemeyi sizlere tavsiye ederim. Bu sizin boynunuza borç olsun. Doğru sözlü olun. Yalana sapmayın, doğru sözlü olun, hak sözü söyleyin!”

⁶ Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.82, no:5762.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.346, no:6862; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIV , s.286, no:14308.

Bu doğruluk sözde de kullanılır, hareketler için de kullanılır. Yâni doğru sözlü olun demek mânâsına da gelebilir bu. Doğru hareketlilik de olur. Yâni eğri büğrü, hilakâr olmayın, yaptığınız işler doğru dürüst olsun, fiilen de doğru olun mânâsına gelebilir.

O zaman şöyle tercüme edelim: Kavlen ve fiilen, sözlerimizde ve hareketlerimizde doğru olmayı bu hadis-i şerifte tavsiye ediyor. Yalan yapmamayı, aldatmaca yapmamayı, yalan söz söylememeyi, hilekârlık yapmamayı tavsiye ediyor.

Neden? (*Feinnehû bâbun min ebvâbi'l-cenneh*) “Çünkü doğruluk cennetin kapılarından bir kapıdır.”

Allah Allah! Doğruluk bir huydur ama cennetin kapısı diyor Peygamber SAS Efendimiz. Neden? Çünkü insan doğru oldu mu, doğru sözlü, doğru özlü, doğru hareketli oldu mu, sonunda cennete sokar o huy onu. Doğruluk cennete götürür insanı... Çünkü doğru söylemeğe alışmış bir insan, birisi sorduğu zaman eğri sözü söylemeyeceği için her hareketini tanzim eder, ona göre hayatını tanzim eder ve neticede cennete gider.

(*Ve iyyâküm ve'l-kizb*) “Sakın yalan söylemeyin, yalandan kendinizi sakının, korunun!” Neden? (*Feinnehû bâbun min ebvâbi'n-nâr*) “Çünkü yalancılık da, yalan sözler söylemek ve hilekâr hareketler yapmak, aldatıcı hareketler yapmak da cehennemnin kapılarından bir kapıdır.” buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Peygamber Efendimiz'in bu sözünü de kim nakletmiş, hatırınızda kalabilir: Ebû Bekr-i Sıddîk. Kendisi sıddikle rin şâhı ya, doğruların doğrusu ya Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri. Peygamber SAS Efendimiz'den sonra ümmetin en üstünü. Mübtedâîmiz, yolumuzun büyüğü, birinci, önde gelen şahsı Ebû Bekr-i Sıddîk.

Yolunu kesmişler:

“—Bak! Senin şu inandığın Muhammed var ya, bu sefer neler söylüyor bize...”

“—Ne söylüyor?” demiş,

“—Bir gecede güya Kudüs'e gitmiş, Kudüs'ten de semalara çıkmış, Mi'râc eylemiş.” diye söylüyor.

Bak ne kadar zarif bir insan, ne kadar uyanık bir insan, ne kadar has halis bir insan... Diyor ki:

“—Bu sözü o mu söyledi? Hakikaten söyledi mi böyle?”

“—Elbet söyledi.” Yâni tanığı hakikaten söyledi mi deyince,

“Elbet söyledi.” deyince o zaman hata etmiş diyecek falan sanıyorlar.

“—Hakikaten böyle söyledi mi?”

“—Elbette söyledi.”

“—O öyle söylediyse, o halde öyledir. Siz uydurmuyorsanız, hakikaten öyle söylediyse, demek ki o öyledir.”

O zaman kendisine bu Sıddîk lakabını, mertebesini veriyorlar. Tasdiki bak nasıl. Söylediyse öyledir. İman öyle olur. Biliyor çünkü.

Rasûlüllah SAS Efendimiz’i ne zamandır tanıyor, onun her hareketinin nasıl isabetli olduğunu biliyor. “Rasûlüllah söylediye, öyledir.” diyor.

İşte o Ebû Bekr-i Sıddîk RA, bu doğrulukla ilgili hadis-i şerifi Peygamber Efendimiz’den nakletmiş de ravi ile hadis-i şerifin mânâsı birbirine mutabakat etmiş. Rivâyet eden Ebû Bekr-i Sıddîk, hadisin mânâsı da sadakatla sıdk ile ilgili.

Şimdi buradan bize çıkan nedir? Doğru olmak. Doğru sözlü, doğru özlü olmak. Birbirimize karşı yalan dolan etmemek. Bu zor bir şey. Yâni kolay gibi görünür ama günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir yalan. Yalan dolan ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Telefon çalar, evde yok diyeceğın gelir. Kapı çalınır, evde olmadığımı söyleyin deriz. Kapıda para bulur, valla para yok der alacaklısı geldiğı zaman. Şöyledir, böyledir der... İş, güç, bütün hayat yalan üzerine dönmüştür. İki gözümün nuru, seni çok özledim filan... Kızıyor, ama gene de öyle söyler. Onun için, doğru olmak hakikati cennete götürür insanı ama kolay bir şey de değil.

Allah-u Teâlâ Hazretleri şöyle halis, muhlis, doğru sözlü, doğru özlü kimseler olmayı nasib eylesin...

e. Evlenemeyen Oruç Tutsun!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

عَلَيْكُمْ بِالْبَاءَةِ، فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ،
فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ

(طس. والضياء عن أنس)

RE. 317/13 (*Aleyküm bi'l-bâeti, femen lem yesteti' fealeyhi bi's - savmi, feinnehû lehû vicâün*) Peygamber Efendimiz bu hadis-i şerifte buyuruyor ki: (*Aleyküm bi'l-bâeh*) Bâeh, tezevüc mânâsına geliyor. “Size evlenmeyi tavsiye ederim, nikâhlanıp evlenmeyi tavsiye ederim. (*Femen lem yestati'*) Buna gücü yetmeyen kimseye...” Evlen diyoruz ama... Askerliği yapmamıştır, evi yoktur, henüz bir işe girmemiştir, kolay değil. O zaman Peygamber Efendimiz diyor ki: (*Fealeyhi bi's-savmi*) “O zaman oruç tutsun; (*feinnehû lehû vicâün*) çünkü bu ona kötülükleri işlemeğe mani olur.”

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V III, s.137, no:8203; Deylemî, *Müsnedü'l- Firdevs*, c.III, s.21, no:4038; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtâre*, c.II, s.358, no;1853; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.III, s.171, no:1169; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V , s.103, no:4799; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV I, s.272, no:44409; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV , s.274, no:14281.

Oruç kalkandır, siperdir. İnsanı kötülöklere karşı korur, cehennemın ateşine karşı korur, şeytana karşı korur, nefse karşı korur. İnsan oruç tuttuğu zaman nefse hakimiyet daha kolay olur. Açlıkta pek çok hayırlar vardır. Onun için Peygamber SAS Efendimiz orucu çok tavsiye etmiştir.

Şimdi vakit müsait olsaydı –*Tasavvufî Ahlâk* kitabımızda da vardır– büyük mutasavvıf İbrahim Hakkı-i Erzurûmî Hazretleri'nin açlık ile ilgili bir bölümü vardır, gayet güzel de şiirleri vardır. Açlıkta neler olduğunu, ne faydalar olduğunu sıralar.

Onun için bazı günler evinde buzdolabın dolu da olsa, kesen ağzına kadar parayla dolu da olsa, imkânın olsa da oruç tut, biraz açlık çektir vücuda. Biraz şu vücut aç kalmayı görsün. Çünkü aç kaldığı zaman hem bedenî bakımdan sıhhat kazanır, hem insanda şöyle bir mahzunluk olur, boyun büküklüğü olur.

O boyun büküklüğü de makbul bir şeydir. Kalbi rikkat kesbeder. İkinci namazında Kur'an-ı Kerim okurken gözleri yaşarı yaşarıverir. Allah Allah der, ben başka zaman böyle Kur'an okurken gözüm yaşarmıyordu. Neden? Oruçlusun da ondan. Miden boş, kalbin çalışıyor. Mide ile kalp birbirine komşu iki tane uzuvdur, birisi doldu mu ötekisi boşalır. Ötekisini sıkıştırır, çalışmasına meydan vermez. Mideyi sen tıka basa dolduruyorsun, gönül çalışmıyor, kaskatı oluyor. Acımak az oluyor, göz yaşarması az oluyor, tefekkür duygusu, ibret duygusu az oluyor.

Mide boşalınca, bu sefer kalp meydan buluyor, fırsat buluyor, gönül çalışmağa başlıyor, merhamet duygusu işliyor, ibret duygusu işliyor, daha başka şeyler işliyor ve hayır ve feyiz geliyor insana.

Onun için sadece Ramazan'a bırakmayalım oruçları. Pazartesi perşembe Peygamber SAS Efendimiz oruç tutardı. Peygamber Efendimiz'in yolunda gitmek istemez misin?

“—Niye oruç tutuyorsun yâ Rasûlüllah?” diye sorarlardı.

Pazartesi Perşembe niçin oruç tuttuğunu şöyle izah ederdi Peygamber Efendimiz:⁸

RE. 253/2 (*Tu'radu'l-a'mâlü yevme'l-isneyni ve'l-hamîs*) “Pazartesi, perşembe günleri kulların amelleri Allah'ın divanına arz olunur. (*Feuhibbu en yu'rada amelî ve ene sâim*) Ben de amelim Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne arz olunduğu sırada oruçlu olmayı seviyorum.” derdi.

Bilmiyoruz... Esrarı var bu işin. Her gün tabii Allah-u Teâlâ Hazretleri her an, her halimize muttali. Bize bizden yakın.

⁸ Tirmizî, *Sünen*, c.3, s.122, no:747; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.287; Ebû Hüreyre RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.201, no:2358; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.201, no:21801; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.377, no:3820; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.121, no:2667; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.403, no:2617; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IX, s.18; Üsâmetü'bnü Zeyd RA'dan.

Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.III, s.249, no:986; Ümm-ü Seleme RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.8, s.564, no:24192; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXII, s.445, no:35531.

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

(ق: ١٦)

(*Ve nahnu akrabu ileyhi min habli'l-verîd*) “Biz insanoğluna şahdamarından, yani kalbinden çıkan aort damarından daha yakınız.” (Kaf, 50/16)

إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

(المالك: ١٩)

(*Innehû bi-küllî şey'in basîr*) [Şüphesiz o her şeyi görmektedir.] (Mülk, 67/19)

Bizi çepçevre ihata etmiş, bize bizden yakın ama ameller dergâh-ı izzete pazartesi perşembe arz olunuyormuş. Nedendir, hikmeti nedir bilmiyoruz. Belki o vakitler arasında tevbe etmeğe imkan olsun diye. Pazartesiden perşembeye kadar vakit var.

O arada yaptığın günahlara niye tevbe etmezsin? Sildirmeğe çalışmazsın? İmza kartonunun içinden çekip almazsın o vesikayı ? Belki onun için.

“Pazartesi perşembe dergâh-ı izzete arz olunur. Ben de o arada oruçlu olmayı tercih ederim. Ameller Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne arz olunurken oruçlu olmayı tercih ederim.” diyor.

Rasûlüllah nasıl bir kimseydi? Rasûlüllah SAS Efendimiz,

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ

(الفتح: ٢)

(*Li-yağfira leke'llàhu mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhara*) [Böylece Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlar.] (Fetih, 48/2)

Gelmiş ve geçmiş günahları afv ü mağfiret olunmuş bir kimseydi. Açık bono almış bir kimseydi. Geçmiş günahları affolunmuş olduğu gibi gelecek günahları da affedilmiş bir kimseydi.

Allah-u Teâlâ Hazretleri sevmiş...

Ben senin olunca ey habibim,

Olmazdı bu alem el-Latîf!

Ben sana âşık olunca ey şerîf

Senin olmaz mı dü âlem ey latîf

dediği gibi *Mevlid*'de. Allah-u Teâlâ Hazretleri sevmiş, lutfeylemiş. Seyyidü'l-evvelîn ve'l-âhirîn eylemiş, gelmişlerin geçmişlerin efendisi eylemiş. İmâmü'l-Harameyn eylemiş, Rasûlü's-sakaleyn eylemiş, insanlara ve cinlere peygamber eylemiş, övmüş, bütün günahlarını affetmiş ama o da o makama nasıl layık, bak nasıl gayretli! Ayakları şişinceye kadar gece ibadet ediyor. Zevcelerinden, ümmehât-ı mü'minînden bir tanesi diyor ki:

“—Yâ Rasûlüllah! Anamız babamız sana feda olsun! Senin gelmiş geçmiş günahların affolunmamış mıydı? Niye böyle yoruyorsun kendini? Ayakların şişinceye kadar niye ibadet ediyorsun?”

Peygamber Efendimiz de buyurmuş ki:⁹

⁹ Buhârî, *Sahîh*, c.IV , s.292, no:1062; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.440, no:5044; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.187, no:377; Neseî, *Sünen*, c.V I, s.125, no:1626; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV , s.341, no:1409; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV , s.255, no:18269; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.9, no:311; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.419, no:1009; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.336, no:2154; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV , s.124, no:4523; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.16, no:4508; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.418, no:1325; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.156; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.200, no:1182; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.335, no:759; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.95, no:693; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.III, s.50, no:4746; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.109, no:203; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.36, no:107; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Şükür*, c.I, s.28, no:73; Harâitî, *Fazîletü's-Şükür*, c.I, s.48, no:50; İbn-i Sa'd, *Tabakâtü'l-Kübrâ*, c.I, s.384; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV , s.306, no:7618; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV , s.135, no:957; Mugîre ibn-i Şu'be RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.442, no:5046; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V I, s.115, no:24888; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.387, no:620; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV , s.138, no:3810; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.128, no:190; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.497, no:4399; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V ,s.317; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV , s.141, no:971; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V III, s.289; Hz. Aişe RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV , s.341, no:1410; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.185, no:1495; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.201, no:1184; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.401, no:8002; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1234; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV , s.100, no:7445; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV , s.141, no:970; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V II, s.86; Tirmizî, *Şemâil-i Muhammediyye*, c.I, s.222, no:263; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1294; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V I, s.41, no:5737; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V , s.280, no:2900; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.346, no:7290; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.368, no:499; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV , s.331, no:2150; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.132, no:352; İbn-i asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.138, no:1355; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V II, s.265, no:3748; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV , s.140, no:969; Ebû Cühayfe RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.350, no:3374; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.205, no:327; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V II, s.197, no:3662; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V II, s.174, no:7199, Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan. Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.185, no:1496; Ebû Seleme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V II, s.179, no:18580; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.552, no:3632-3636; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXIII, s.85, no:35834.

أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا؟

(*Efelâ ekûnü abden şekûrâ*) “Mâdem Allah bana bu kadar nimet verdi, niye çok şükredici bir kul olmayayım?”

O makamı alıyor ama şükürü... Bak ayakları şişinceye kadar ibadet ediyor. Bir secdeye kapanınca gecenin yarısı geçirdi. Bir secdeye kapanırdı, sabahı bulurdu. Yalvarmak, yakarmak, münacat, niyaz... Oku hadis-i şerifleri, bak gözün dayanır mı? Nasıl kazandı o makamı, nasıl muhafaza etti. Pazartesi perşe mbe günü de oruçlu olmak suretiyle şey yapıyor. O halde o pazartesi perşembe günleri oruç turalım.

Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurmuş ki:

“—Ey Rasûl! İstersen sana şu Mekke'nin dağlarını altın edeyim.”

“—Hayır yâ Rabbi! Ben bir gün bulayım, yiyeyim, bir gün o ruç tutayım, sabredeyim. Ben sana kul olmak istiyorum.”

Öyle saltanat istemedi Rasûlüllah SAS. Şeyinde de teklif ettiler:

“—Sana kızlarımızın en güzellerini nikâhlayalım, istediğin kadar para verelim, seni başımıza hükümdar seçelim. Gel bu işi karıştıрма, şu bizim putlarımıza söz söyleme, bizim inancımızı bozma!”

Dedi ki Rasûlüllah:

“—Bir elime Ay’ı verseniz, bir elime de Güneş’i verseniz... Veremezsiniz ya... Yâni o kadar büyük itibar yapsanız da bir elime onu, bir elime ötekisini verseniz gene bu davadan vazgeçmem!”

Neden? Allah’ın elçisi. Vazifeli. O vazifeyi yapacak. İsteddiği kadar isteyen tenkit etsin, öldürmeğe kalksın, uğraşsın... Vazife böyle. Muhaliflerinin vazifesi öyle.

O halde pazartesi perşembe oruç tutalım. Fırsat oldukça. Y âni midenizde ülser yoksa, gastrit yoksa, rahatsızlık yoksa... Peygamber Efendimiz’in şefaatine nail olmağa vesile olur. Hem de madem o günlerde oruç tutmak iyiymiş, biz de tutalım.

Eyyâmü biyd denilen, Arabî ayların 13, 14, 15’inde oruç tutarsa insan, bir ayı oruç tutmuş gibi sevap alırmış. Geçti şimd i. Safer ayındayız. Bak pekçok kardeşimiz Arabî aylardan hangisinde olduğumuzu bilmez. Şimdi Muharrem bitti, birinci ay bitti. Safer ayının 13, 14, 15’i bitti, 16’sına geldik şimdi. Yâni yarısı geçti. Geçtiğimiz üç gün içinde oruç tutsaydı insan, bütün ay oruç tutmuş gibi Allah lütfedecekti, ecir verecekti. Onun için o gibi sünnet oruçlara riâyet edersiniz.

İşte Peygamber Efendimiz evlenin diyor. Evlenmeye gücü yetmeyene de oruç tavsiye ediyor. Çünkü oruçla kalbi rikkat kesildi, nefsi frenlendi. Fazla yedirdin mi, fazla uyuttun mu nefisi önleyemezsin. Gene pişman olursun, gene o sana kusur yaptırır. Çünkü ata arpasını fazla verdin mi üstüne binersin, dizgini çeksen de dinlemez. Gemi azıya alıץ, seni yerden yere çalar.

Uyku çok kuvvetlendirir nefsi. Çok uyursa insan, bir de çok yemek yedi mi artık uğraş bakalım nasıl tutacaksın o nefsi de nasıl namaza getireceksin, nasıl namaza getireceksin, nasıl günahları yaptırtmayacaksın.

Onun için Peygamber Efendimiz, “Oruç tutsun.” diyor evlenme durumu olmayana. Evlenme durumu olan da çarçabuk evlenecek. Peygamber Efendimiz’in tavsiyesi bu.

Bir hadis-i şerif daha okuyacağız. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

f. Gece Namazını Tavsiye Ederim

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

¹⁰ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.460, no:3472; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.451, no:1156; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.III, s.311, no:3253; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4423; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.II, s.148; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.II, s.176, no:1135; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.128, no:1931; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.II, s.520, no:3519; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.IV, s.207; Ebû Ümâme el-Bâhilî RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.V I, s.258, no:6154; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.127, no:3089; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.II, s.520, no:3520; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.IV, s.287; Selâmân-ı Fârisî RA’dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.460, no:3472; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4423; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LX, s.90, no:12403; Bilâl-i Habeşî RA’dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXIII, s.120; Ebü’l-Derdâ RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.V II, s.790, no:21428; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XIV, s.299, no:14345.

عَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ، فَإِنَّهُ دَأْبُ الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ،
وَإِنَّ قِيَامَ اللَّيْلِ قُرْبَةٌ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى، وَمَنْهَاةٌ عَنِ
الْإِثْمِ، وَتَكْفِيرٌ لِلْسَيِّئَاتِ، وَمَطْرَدَةٌ لِلدَّاءِ عَنِ الْجَسَدِ

(حم.ت.ك.ق. عن بلال؛ ت.ك.ق. عن أبي أمامة؛ ك.ر. عن أبي الدرداء؛ طب. عن سلمان؛ ابن السني عن جابر)

RE. 318/1 (*Aleyküm bi-kıyâmi'l-leyl*) “Size geceleyin kalkıp namaz kılmanızı tavsiye ederim. Gece namazını tavsiye ederim.” Neden? İzah ediyor: (*Feinnehû*) “Çünkü o, (*de'bü's-sâlihîne kableküm*) sizden önceki bu dünyadan gelmiş geçmiş sâlihler var, Allah'ın sevdiği iyi kulları var, o iyi kulların töresi, adeti idi. Geceleri hep kalkarlardı o sâlih kullar da o salâhı, o iyiliği, o mertebeyi öyle almışlardı.

(*Ve inne kıyâme'l-leyli kurbetün ila'llah*) Ve bilinir ki mutlaka ve muhakkak gece kalkıp namaz kılmak (*kurbetün ila'llah*) Allah'a kurbiyettir, yakınlıktır.”

İstemez misin Allah'a yakın bir kul olmak? Allah'ın kurbiyyetine ermek istemez misin? (*Ve menhâtün ale'l-ismi*) “Günahlardan men edecek, insanı alıkoyacak şeydir gece namazı. (*Ve tekfîru'l-mesıyyât*) İşlenmiş olan eski günahlara, suçlara, kusurlara keffârettir. Gece namazı kılarırsın, o günahlar affolur.”

Günahsız mısınız? Mümkün mü, günahsız insan var mı? Günahların affedilmesi için bak reçete veriyor Peygamber Efendimiz. Gece kalkar, o namazı kılarırsın, günahların affolur. Sen de şaşırırsın sonra haline. Bakarsın günahlar

üzerinden kalktıkça bir hafiflik gelir, bir güzellik gelir haline. Yâ ben bir rahmete erdim ama nereden erdim diye anlayamazsın. Gece namazı kıldın da ondan oldu.

(*Ve matradetün li'd-dâ'*) “Hastalığı da def edicidir. Gece namazı hastalığı da def edicidir.”

“—Ben de sanıyordum ki uykusuz kalınca hasta olacağım.”

Değil! Aksine Peygamber SAS Efendimiz bilakis diyor ki: Hastalığı def edicidir. E uyuyunca daha iyi olmaz mı? Hayır! Uyuyunca daha iyi olmaz. Gecenin bir bölümünde uykuyu bölüp kalkar namaz kılarken sıhhat kazanır.

“—Hocam sen doktor musun? Anlar mısın doktorluktan? Yoksa biraz hadis-i şerifin tarafını tuttuğun için kıvırttırıyor musun?” deme!

Bizim arkadaşlardan birisi —bakanlık filan da yapmış olan bir kimse— Londra’ya gitmiş. Ayağında bir ağrı var. Londra’ya bir konferans için gidince oradan bir profesöre de müracaat etmişler. Profesör ayağını incelemiş, bakmış ayağında bayağı bir rahatsızlık var. demiş ki:

“—Bütün geceyi hor hor uyuma! Yatıp sabaha kadar hor hor uyuma.”

“—Peki ne yapayım?”

“—Gecenin ortasında kalk.”

“—Sonra?”

“—Ayağını soğuk suyla yıka da kan deverân etsin orada. Kan deverânı suretiyle ayağın sıhhat kazansın. Ondan sonra da biraz kültürfizik yap, hareket yap.”

Arkadaş anlatırken gülüyor. Diyor ki:

“—Adam tabii gâvur. Namaz kıl diyecek ama diyemiyor.

Bilmiyor ki... Yâni abdest al, namaz kıl dese aynı şey olacak işte . Senin bu ayağının hastalığı geçsin diye gecenin ortasında kalk, teheccüd namazı kıl dese bitecek.”

Profesör ama... Bak ilim ona yolun nasıl olması gerektiğini gösteriyor. Mesleğine hakim bir profesör diyor ki: Bütün geceyi tam uyuma horul horul, kalk. Ondan sonra da suyla, soğuk ile abdest al ki kan deverân etsin diyor. Hakikaten soğuk suyla bir abdest aldı mı ilk önce bir üşürsün, ondan sonra burası kıpkırmızı olur. Neden? Soğuk yere kan hemen hücûm eder. O soğukluğu gidermek için tedbir alır, orada fazla yakma filan olur... Çalışır yâni o uzuvlar. Ondan sonra da biraz hareket et diyor... Namazdan daha iyi hareket mi olur? 12 rekat insan teheccüt kılrsa kaç türlü hareket olur. Oturuyor, kalkıyor, tekrar secde ediyor rükûda bilmem nerede derken... Tam işte kültürfizik dediği şeyin imanlı şekli bu. İmanlı şekli namaz kılmak.

Onun için bu hadis-i şerifin altında da yazmış (*semâniyetün an selâsetin*) demiş, “Üç kişiden sekiz yolla rivâyet edilmiş.” Yâni sağlam bir hadis-i şerif olduğunda da hiç tereddüt yok. Dört faydasını saydı Peygamber Efendimiz.

1. Allah’a kurbiyettir dedi gece namazı.
2. Günahlardan insanı çekip çevirir, alıkoyar, men eder. Yâni insan günah işlemek temayülünü atar üzerinden, artık günahlara hevesi kalmaz.

3. Eski seyyiâtını isler. Yapmış olduğu eski suçların affına sebep olur.

4. Hastalığı atar vücudundan. Hastalık gelmişse bile hastalığı atar dedi.

Bu gece namazı hakkında söylenecek sözümüz çok. Yâni ne kadar söylesek az gelir. Peygamber ASS Efendimiz gece namazı hakkında diyor ki: “Dünyadan ve dünyanın içindeki her şeye sahip olmaktan daha hayırlıdır.”

Neden? Çünkü biz müslümanlığın isminde takılı kalmışız. Müslümanlığın ismi seviyesindeyiz biz daha. Henüz içine nüfûz edip de içinde ne var bilmiyoruz. Dışını görüyoruz, müslümanlık bu. Resmini görüyoruz veyahut karttan. Vay müslümanlık güzel bir binaymış ama o kadar. İçine girebilseydin o sarayın içinde ne hazineler var göreceksin ama resmini görüyorsun daha. İçine buradan girilir.

Müslümanlığın içine girmek, fiilen müslüman olmak için insanın Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin önünde diz çökmesi lâzım. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin önünde şu güzel, hak, temiz alnını yere koyması lâzım. Şu güzel gözlerinden tatlı tatlı gözyaşı dökmesi lâzım. Sevgi gözyaşları dökmesi lâzım. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin yakınlığını şöyle gecelerde herkes uyurken hissetmesi lâzım. Kendisine ne kadar yakın olduğunu, kendisini nasıl ihata ettiğini, nasıl lütuflar şey yaptığını...

Artık tatmayan bilmez de, işte o kadar söyleyiverelim.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemize uyanıklıklar nasib etsin... Gafletten uyarısın... Zulümâttan çıkarsın, kurtarsın... Cehaletten berî eylesin... Arif-i âgâh eylesin... Marifetini, muhabbetini cümlemize ihsân eylesin... Sevdiği, râzı olduğu kul olarak kendisine kavuşmayı cümlemize nasib ve müyesser eylesin... Peygamber SAS Efendimiz'in komşusu eylesin... Livâü'l-Hamdi altında salih kimselerle cem eylesin...

Fâtiyhâ-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

13. 12. 1981 - İskenderpaşa

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

